

Referat af

Medlemsmøde i Fyrremose, den 6.6.2015

Hermed kommer referatet fra vores møde, som ikke er:

- *I kronologisk rækkefølge, men emnerelateret!*
- *Noteret med navneangivelser, hvem der har spurgt hvad.*
- *Dette er efter aftale med forsamlingen på selve dagen.*

Sabine bød velkommen til egne medlemmer, medlemmer fra Lærkemose, samt Hans Erik Jensen fra Sønderborg Kommune.

Mødet startede med en introduktion for vandløbssagen fra Hans Erik Jensen.

(Oplægget er vedhæftet i referat.)

Et historisk blik tilbage, Skovby Grundlaug blev oprettet i 1944.

Hvor vi fik anbefalet en bog fra Kjeld Hansen ”Det tabte land”. Der er også en hjemmeside, man kan klikke ind på:

<http://www.dettabteland.dk/sydjylland/poel.pdf>

Vandløbssagen grunder i flere oversvømmelser og der kom øget pres på i 2011 og 2013, hvor regnmængder og oversvømmelser var ekstraordinær.

Hans Erik stillede spørgsmålet, som alle stiller sig:

- En vandløbssag og hvem skal betale for det?

Kommunen mener, at deres andel med 170.000 for vejarealer er tilstrækkelig. Resten påhviler sommerhusejerne.

Landmænd skal ikke betale, da de ikke har nytteværdi.

Kommunen er gået ind i sagen, helt fra opstarten, til trods af, at det er et stykke hen ad vejen er pumpelagets opgave. Kommunen skulle dog alligevel overtage, lige så snart der er klager og indsigelser, som kræver at der oprettes en vandløbssag.

Problemstillinger:

- Der er tekniske og økonomiske problemstillinger.

Ifølge Skovby og Lysabild landvindingslags vedtægter – er det deres ansvar at afvande området.

Citat af vedtægter :

§ 1. Landvindingslagets formål er at tilvejebringe og sikre sådanne afvandingsforhold på de interesserede arealer, at en fordelagtig landøkonomisk udnyttelse af disse som helhed muliggøres, samt sikre tekniske anlæg og bebyggelsen i sommerhusområdet.

De fremmødte blev præsenteret for de tre ”afvandingsmodeller”, som Orbicon har udarbejdet. Der blev stillet spørgsmål til de enkelte modeller. Ligeegyldigt om man bruger model 2 eller 3, så vil alt vand sendes hen imod de områder som ligger lavest. Det er Lærkemose og Fyrremose! **Dermed laver man en planlagt oversvømmelse af de områder, som har mindst eller ingen vandproblemer.**

Model 1. (side 7 i præsentationen)

Man kan sige, at model 1. er den billigste løsning og alle andre løsninger bygger oven på denne model.

Spørgsmål:

I forslaget står der:

”Det er teoretisk nødvendigt”.

Hvad betyder det?

Hans Erik vil spørge Orbicon.

Spørgsmål:

På tegningen kan der ses 3 stjerner.

- **Stjerne nr.1:**
 - Markerer kanal L85, som bliver overflødig, hvis ”Birkepøl projektet” realiseres. Kanalen vil forsvinde i søen.
 - Hvorfor lave en kanal, som derefter bliver oversvømmet af Birkepøl?
- **Stjerne nr.2:**
 - Stjernen i midten af tegningen er den løsning Søren Perregård allerede i 2012 forslåede.
- **Stjerne nr. 3:**
 - Den tredje stjerne er så nederst i tegningen, står for udløbet i havet, som skal forlængeres, så det ikke konstant tilsander og gør det umuligt at vandet kan komme væk.

Model 2. (side 8 i præsentation)

Spørgsmål:

- Der kræves en beredskabsplan i model 2, men ikke i model 3.

Her ønskede man en forklaring, da der i model 3 ikke er ændringer i det område, hvor man mener man har brug for en beredskabsplan i model 2.

Der var ingen forklaringer?

Spørgsmål:

- Der blev så spurgt, til den kontraventil, som skal sættes ind ved G kanalen, asfaltvejen over G kanalen i Fyrremose.
- Hvordan kommer man af med vandet, når der er for meget vand ved pøl og kontraventil bliver lukket ved Fyrremose.

Hans Erik mente, at vi heller ikke kunne komme af med vandet, hvis det var for høj vandstand ved pumperne.

- Flere gjorde opmærksomme på, at der er to steder, ved Fyrremose og Rønnemose, hvor rørføringen under vejen er, allerede nu, for lille, når der lukkes op for landkanalen ud i G kanalen. Vandet kan ikke uhindret komme væk.

Model 3. (side 9 i præsentation)

Spørgsmål:

- Beredskabsplan – hvorfor er den overflødig? (Se ovenover)
- Ser man på tegningen, kan man se, at hele området bliver indhegnet af diger og alt vand, som er inde i området, får kun en mulighed, for at komme væk. Vandets vej er direkte ned til Lærkemose og Fyrremose. Dvs. det område, som ikke er plaget af vand på nuværende tidspunkt, bliver ”planlagt oversvømmet”.
- Fyrremose har allerede udført og Lærkemose er ved at planlægge, reetablering af dræn. Fyrremose har siden da ikke et eneste hus, som har været oversvømmet og der står max ½ dag lidt vand på enkelte grunde.
- Hans Erik havde et kort, hvor der er noteret oversvømmelser ved de sidste skybrud. Iøjnefaldende er, at hverken Lærkemose eller Fyrremose er indtegnet med oversvømmelser.
- G kanalen skal øges med ca. 1/3 dels længde. Disse vandmængder kan G kanalen ikke modtage.
- Der var store tvivl over, om det kunne være lovligt, at planlægge vandløb på en sådan måde, at man giver husejerne oversvømmelser et sted, for at fjerne oversvømmelser et andet sted?

Spørgsmål:

- Hvem kan få erstatning?
- Landmænd?
- Hvordan kan landmænd få erstatning og ikke som sommerhusejerne?

- Forsikrings sag?

Hans Erik siger, det er ikke en forsikrings sag, men landvindingslagets ansvar.

De fremmødte ytrede sig flere gange, at man mener model 1 med undtagelse af udvidelse af L 85 er nok, for at starte med.

Men!!!!

Model 3 vil koste pt. ca. kr.14.000 for dem med 200 parter. Da det ikke har været i udbud endnu, kan summen blive noget større. Det man også skal huske, er usikkerheden om beløbets størrelse, hvis/når der er nogen som klager og får medhold. Bare der er 100 medlemmer som får medhold, kan beløbet fra kr. 14.000,- hurtigt stige med kr.3.500,-. Derfor alt i alt er et beløb omkring de kr. 20.000,- ikke et urealistisk gæt.

Der er vedtaget af teknisk forvaltning og politikerne, at model 3 kommer i høring, da pumpelagets bestyrelse og H&G har anbefalet, at man skulle arbejde ud fra den mest omfattende løsning. Formanden for Lærkemosen fortalte om H&G og deres fremgangsmåde. Det er ikke nemt, at komme igennem med en anden mening.

Her kom der en del kommentarer, fordi både Lærkemosen og Fyrremosen står som støtter til model 3, til trods af, at de havde ønsket, at H&G ikke skulle vælge en model, uden at have drøftet det med medlemmer og bestyrelser. Hvis man alligevel ville vælge, ønskede Lærkemosen og Fyrremosens formænd, at man spurgte kommunen om andre tiltag i de kommende år. Desværre blev det afvist. (Afvist - er en pæn beskrivelse af det der blev sagt.)

De to formænd blev opfordret, at informere kommunen om, at ikke alle formænd var uindskrænket enig i valget af den dyre løsning og slet ikke alle bestyrelser eller medlemmer. Et brev fra Fyrremosen til kommunen er allerede under udarbejdelse og Lærkemosen vil tilslutte sig. Endelig beslutning/formulering taler bestyrelserne om.

Særligt formændene for Skovmosen, Egemosen og Rønnemosen, bliver ved med, at mene, at ”vi kun har et skud i bøssen” (Birkemosen var ikke fremmødt.) At kommunen kun laver den ene vandløbs sag og så vil der gå mange år, inden man kunne få noget som helst hjælp igen.

Spørgsmål:

- Her blev der spurgt, om der er sådan, at man kun må have et begrænset antal vandløbs sager inden for en bestemt årrække, eller om det teoretisk er muligt med flere omgange?

Hans Erik bekræftede at det ikke er korrekt, at alt skal gøres med en vandløbs sag!!!! Der er ikke begrænsninger på antal. Selvfølgelig er det et stort arbejde, at styre en vandløbs sag, men ikke umuligt.

Spørgsmål:

- Selv Orbicon skriver om, at løsninger kunne igangsættes i etaper.
- Der blev spurgt om vejledningen ved høringen. Det er vigtigt, da der er forskel mellem det økonomiske og det tekniske.

Hans Erik svarede: Når projektet bliver sendt i høring, bliver der gjort opmærksomme på, hvor man skal klage til. Indsigelser sendes alle til kommunen og derfra bliver de sendt videre, hvis der er brug for taksationskommissionen.

Spørgsmål:

- Hvor skal Birkepøl være?
- Landbrugsjord, som blev udstykket, var drænet. Ved udstykningen blev mange dræn ødelagt.
- Var det ikke kommunen, som havde ansvaret for udstykningen i 2006?

Hans Erik: Nej, landmænd solgte til privat selskab. Privat udstykning.

Spørgsmål:

- Hvem har ansvar for ødelagte dræn?

Hans Erik: Lodsejerne

Spørgsmål:

- Hvorfor kræver kommunen ikke at dræn bliver reetableret?

Hans Erik: Kommunen kræver en henvendelse for at pålægge reetablering. Kommunen ved ikke, hvor der ligger dræn og hvad der fungerer.

Spørgsmål:

- Hvorfor ikke lave to strenget system i den nye udstykning?
- Inden udstykningen og ordentlig oprensning, kunne kanalerne tage vandmængderne.

Hans Erik: Der skal man tale med forsyningen om.

- Nogen har talt med forsyningen og det kan lade sig gøre for ca. kr. 20.000 kr. for dem, som vil have nytte af det.

Spørgsmål:

- Hvornår kommer høringen?

Hans Erik: Omkring 1.8.2015

Spørgsmål:

- Hvad skal der til, for at løsningsforslag 1 og 2 også kommer i høring?

Hans Erik: Det kan i nok ikke komme igennem med, men vi kunne informere om, at løsningsforslag 3 bygger på løsningsforslag 1 og 2.

Spørgsmål:

- Kunne man bede kommunen om, at nedlægge vandløbssagen, hvis moserne i fællesskabet kunne finde en løsning?

Hans Erik: Det ville være muligt og det ville kommunen bestemt hilse velkommen. Hvordan kunne løsningen se ud?

Svar fra forsamlingen:

- Den hurtigste løsning ville være, at alle moser afholdt en generalforsamling, hvor medlemmerne besluttede at man vil bruge af foreningens midler en bestemt sum, det kunne være i forhold til fordelingsnøglen, fx Lærkemose 7% og Fyrremose 9%, afsættes til vandproblemer. Lige som man afsætter penge til andre projekter i foreningen. Dette kræver kun 2/3 dels flertal og er dermed meget nemmere at komme igennem med. Når alle foreninger siger ja til dette, kunne man ansøge kommunen om, at starte fx. rørlægning langs Birke og forlængelse af havudløbet. Man har pengene og fælles fodslag til dette og vil selv stå for det. (Overslag kr. 2.500.000,- = 7% Lærkemose, Kr. 175.000,- og Fyrremose 9 %: kr. 225.000,- / ca. kr. 3.500,- kr. per medlem).
- Dette vil betyde, at man kan lave en solidarisk løsning, da ikke den enkelte, men foreningerne står for økonomien og man kunne komme inden for få måneder i gang med at løse den største del af vandproblemerne. Derefter kan hver forening løse egne dræns problemer. Skulle der så stadigvæk være problemer, kan man drøfte videre tiltag.
- Flere anbefaler at alle tre løsningsforslag kommer i høring.
- Det almindelige medlem føler sig manipuleret, da H&G fremfører sig som en bestyrelse.
 - H&G er et Samarbejdsudvalg for Hus- og Grundejerforeningerne i Skovmose ifølge deres egne vedtægter!
- Når man hører alle steder om, at vi ikke kan være bekendt, at nogen får vandskader igen og igen, når vi læser i avisen, at alle foreninger er enige, når vi hører at grundene intet er værd og nogen ikke kan sælge pga. vand. Man føler sig skyldigt i noget, man ikke har gjort og ikke har ansvar for.

Drøftelse af pumpelag og den kommende GF

- Hvornår er man inhabil, når man er formand for en forening som har vandproblemer og sidder i lagets bestyrelse? Særligt, når man bare sender vandproblemer til andre foreninger.
- Det samme gælder advokaten, som også har sommerhus i samme forening, og så overtager dirigentrollen.
- Kan man sidde i lagets bestyrelse, selv om man ikke er medlem af digelaget?
- Måske man ikke er inhabil, men det giver lidt underlige tegn udadtil.
- Skovmose har på deres hjemmeside, men også udsendt et brev til deres medlemmer med en del udsagn som ikke er korrekt fremstillet. Det kan man læse sig frem til, når man læser ændringer til vedtægterne og de påstande i brevet. Bl.a. at der er forslag om, at man kun vil have en landmand i lagets bestyrelse.
- Kritisk var man over for beslutningsretten for vandløbssagen i lagets bestyrelse. Er det gamle lag nedlagt? Det nye lag er først handlingsberettiget efter den 1.7.2015. Iflg. Generalforsamlingen i de to lag, fik den nye bestyrelse kun ret til, at foretage de nødvendige ting, for afvikling af det gamle lag.
- Hvis man allerede nu kan se, at den nye bestyrelse overtræder deres kompetencer, tegner det ikke godt.

Afslutningsvis konkluderede forsamlingen, at Lærkemose og Fyrremose vil samarbejde og at der findes mange løsninger for vandproblemerne.

Mødet sluttede kl. 12:30 og der var mange tilkendegivelser, at man havde en positiv oplevelse.

Vi takker alle deltagere og også Hans Erik for hans fremmøde og den gode dialog vi havde i fællesskabet.

Bestyrelsen for Fyrremose v. Sabine Schulze-Lorenzen